

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815204261
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8815204261.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 proti povinnému: K. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX Y., o vymoženie 279,49 eura s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/417/2015-27 zo dňa 04. 01. 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku II.

odôvodnenie:

Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo výroku I. rozhodol tak, že nevyklučuje súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorový úrad Bratislava z vykonávania exekučného konania na Okresnom súde Vranov nad Topľou vo veci sp.zn.: 11Er/417/2015 a vo výroku II. žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Súd prvej inštancie preskúmal žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Vychádzal zo zisteného, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáha voči povinnému vymoženiu pohľadávky na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava, č.k. SR 2432/06 zo dňa 30. 06. 2006. Účastníci konania právny vzťah založili Zmluvou o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 01. 02. 2006. Tento právny vzťah posúdil súd prvej inštancie pri správnej aplikácii ustanovení § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník ako spotrebiteľský. Svoju právomoc rozhodcovský súd vyvodil zo Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, bod 17 - Rozhodcovská doložka, ktorá je súčasťou predmetnej zmluvy o úvere. Rozhodcovská zmluva uzatvorená účastníkmi konania s úverovou zmluvou je formulárová, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu bez náležitého vysvetlenia čo tvorí podstatu rozhodcovského konania. Podľa názoru súdu prvej inštancie je takéto dojednanie rozhodcovskej zmluvy k spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná. Spotrebiteľ sa nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Spory vyplývajúce z predmetnej zmluvy mohli byť riešené aj v súdnom konaní, avšak takto definované poučenie povinného ako je uvedené v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nie je možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Možnosť výberu je podľa súdu prvej inštancie len zdanlivá. Rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ už pred spotrebiteľom podal žalobu na

rozhodcovskom súde. Veriteľ na jej základe môže vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojom dôsledku k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ a taktiež Smernica 93/13/EHS. Preto súd prvej inštancie vyhodnotil túto rozhodcovskú zmluvu ako neplatnú.

Obsah odvolania

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Uviedol, že na zistený skutkový stav súd prvej inštancie správne aplikoval § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, pretože pri skúmaní materiálnej stránky exekučného titulu môže súd skúmať hmotnoprávne predpoklady (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Nemôže však skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. On však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské zmluvy obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezisťoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Hodnotenie odvolacieho súdu

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“) v zmysle pravidiel uvedených v § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 C.s.p. a nasl., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

5. Vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu rozsahom podaného odvolania a odvolacích námietok (§ 379 a § 380 C.s.p.) odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie len čo do výroku, ktorým súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie vo výroku, ktorým exekučný súd nevyklúčil súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorický úrad Bratislava, z vykonávania exekúcie tak nadobudlo právoplatnosť samostatne.

6. Vo vzťahu ku výroku o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia odvolací súd dospel k záveru, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva:

7. Správne súd prvej inštancie aj bez návrhu prioritne riešil otázku platnosti rozhodcovskej doložky ako súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. 8600043 zo dňa 01. 02. 2006 uzavretej medzi oprávneným a povinným.

8. Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica Rady 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). Z uvedeného predovšetkým vyplýva, že ak vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia, musí podľa vnútroštátnych procesných pravidiel aj bez návrhu preskúmať rozpor

rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, musí takisto preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 uvedenej smernice hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 - Pohotovosť s.r.o. / Iveta Korčková, bod 50, 51).

9. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

10. Súd prvej inštancie správne zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je podľa § 53 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka neplatná, a teda ani nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (6Cdo 1/2012).

11. Predmetná rozhodcovská doložka upravená v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru upravuje riešenie sporov tak, že podľa voľby žalobcu bude vec riešiť rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, podľa toho, na ktorom súde podá žalobu žalobca.

12. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“.

13. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ bolo upravené v OZ až od 01. 01. 2008, a teda nie je aplikovateľné na predmetnú vec. Spotrebiteľská zmluva bola uzavretá dňa 01. 02. 2006. Na veci to však nič nemení, pretože súdu nič nebráni judikovať nekalosť rozhodcovskej doložky podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 OZ zakotvenej do zákona od 01. 04. 2004.

14. Vopred pripravená zmluvná podmienka predmetnej zmluvy o úvere, ktorú nemožno meniť individuálnymi dojednaniami svedčia o tom, že povinný ako spotrebiteľ nemal vôľu, ale ani možnosť si rozhodcovskú doložku dojednať individuálne.

14. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanie je nepochybne forma doložky, t.j. skutočnosť, že bola predložená povinnému ako spotrebiteľovi ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru vo formulárovej podobe, bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu, bez možnosti rozhodcovskú doložku neuzavrieť. Zmluvné

dojednanie, ktoré nie je spotrebiteľom individuálne vyjednané je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

15. Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

16. Vo svetle uvedených záverov správne súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

17. Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Naopak, nanútenie rozhodcovskej doložky zo strany veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi, je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ust. § 54 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

18. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

19. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s osvojením si odôvodnenia ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 C.s.p.).

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).